

Sammanfattning av olycksundersökning Drunkning-tillbud Drunkning vid badplats

Sammanfattning av händelsen

Ett sällskap på tre personer dyker från badbrygga för att ta sig ut till flytbrygga 50 m längre bort. Sista personen i sällskapet försvinner. De två kamraterna upptäcker detta och simmar tillbaka men kan ej göra neddyk till botten (djup 2-3 m). En av kamraterna larmar badvakt (5 min efter olyckstillfället) som i sin tur larmar SOS. Badvakten söker efter den försvunne och hittar honom efter 10 min från försvinnandet. Två ytbärgare från räddningstjänsten som anlänt 7 min efter larmet möter upp badvakten med den skadade och hjälper honom att bära upp den skadade till stranden. Hjärtlungräddning påbörjas omedelbart och en defibrillator kopplas upp. Ambulanspersonal anländer och tar över ansvaret för den olycksdrabbade som transporteras till sjukhus med ambulanshelikopter, Senare avlider patienten på sjukhuset.

Innehåll i undersökning (undersökningens djup)

Rapporten beskriver badplatsen och dess säkerhet, händelseförloppet och förslag till åtgärder.

Direkta och bakomliggande orsaker till olyckan och olyckans förlopp

Den omkomne hade dåliga simkunskaper. Personen hade även vristlänga jeans på sig som i blött tillstånd blir tyngre och även begränsar/hindrar rörligheten i vattnet. Flytbryggan framstår som en betydande riskfaktor.

Insatsutvärdering

Insatsen beskrivs och utvärderas.

Åtgärder som föreslås

Se över möjligheterna att ta bort flytbryggan alternativt flytta den närmare östra eller västra bryggan. Badvakternas kur bör flyttas närmare stranden.

Sätta upp en översiktsbild (innehåll föreslås i rapporten) av badområdet för att öka säkerhetstänkande hos badgästerna.

Göra tydliga markeringar på bryggorna där gränsen går mellan barnvänligt och djupt vatten, aktuellt djup, likartad markering vid ytterkanterna på östra/västra bryggan.

Ta fram rutiner för hur en insatsrapport ska fyllas i (rapporten baserades på en knapphändig ifylld rapport).

Ta fram vådräkter eller annan typ av plagg som lättare identifierar räddningstjänstens personal vid de tillfällen då ytvattendräkt inte används.

Slutsatser som bör föras vidare till berörda säkerhetsaktörer

Se över flytbryggors och badvarters placering vid badområden.

Markering på bryggor om vattendjup osv.

Bättre ifyllnad av insatsrapporter

Datum för händelsen	2007-08-06 16:15
Plats för händelsen	Maltesholmsbadet
Typ av skada	Dödsfall
Typ av olycka	Drunkning
Insats / Rapportnummer	2007005835
Distrikt	Vällingby
Beslut för FOU taget av	Jan Olof Ekström 070823
Undersökningen utförd av	Anders From
Kvalitetssäkrad av metodansvarig	Istvan Hornyak 071008
Diariennr	321-1605/07

Översiktsbild.

Plats för drunkning är markerad med röd punkt¹.

¹ Bild tagen från Helios. Avståndsmätning utförd via Helios.

Sammanfattning av händelseförlopp och konsekvenser

Måndagen den 6/8-07 klockan 16:13 larmas Stockholms brandförsvaret till Maltesholmsbadet i Hässelby. Det har skett ett drunkningstillbud med en person som är försvunnen.

Tjänstgörande badvakt på plats hittar personen och med hjälp av Vällingby brandstations ytbärgare lyfts denne in till stranden. Ambulanshelikopter transporterar den skadade till sjukhus.

Patienten avlider senare på sjukhuset.

Bakgrundsbeskrivning

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning ansvarar för Maltesholmsbadet.

Vällingby fritid AB bemannar Maltesholmsbadet med badvakter på uppdrag av stadsdelsförvaltningen. Maltesholmsbadet är en populär och välbesökt badplats hela sommaren, under dagtid såväl som på kvällar.

Badplatsen består av en sandstrand med två bryggor och en flytbrygga.

Avstånd mellan bryggorna: 100m

Avstånd flytbrygga - strandkant: 56m

Avstånd flytbrygga - östra/västra bryggans ytterkant: 50m

Djup vid flytbrygga: 2-3m

Djup vid östra/västra bryggkant: 2-3m

Säkerhet på badet.

Badplatsområdets ytterkanter är tydligt markerade från strand till strand med linor som flyter med hjälp av röda bojar. Yttligare en likartad lina markerar från brygga till brygga gränsen för barnvänligt område och djupt vatten.

Längs strandlinjen vid gränsen mellan sandstranden och gräsmattan finns tre för badgästerna väl synliga livbojar.

Maltesholmsbadet har en badvakt i tjänst mellan 10:00-18:00 under sommarperioden:

Juni, Juli, Augusti. Badvaktens uppgift är att övervaka säkerheten på badplatsen och larma vid olycka. Vällingby fritid AB har anställt sommararbetare som assisterar badvakterna i sitt arbete.

På olycksdagen var en badvakt och fyra sommararbetare i tjänst.

Risker på badplatsen:

Enligt badvakten har flertalet tillbud/olyckor inträffat till och från flytbryggan. Den ligger långt ut och på djupt vatten. Badvakten har vid flera tillfällen tagit hand om trötta badgäster efter simfärd ut och in från flytbryggan.

Flertalet klagomål har även framförts till badvakterna från badgäster om flytbryggans position.

Vid deras arbetspass har de haft fokus på flytbryggan och även simmat dit ut för att göra badgäster uppmärksamma på att det är långt att simma in igen till bryggorna och grunt vatten.

Riskerna med avståndet och djupet till flytbryggan är när badgäster simmar ut, leker och hoppar. Då gör de av med kraft och energi. Detta leder till att vid återsimmet är det lätt/vanligt att krafterna tryter.

En annan identifierad risk är försänkningar till djupare vatten på badets botten som har orsakat olyckor². Detta är ett återkommande problem som åtgärdas varje år med påfyllning av sand av badets botten³.

² Ambulanspersonalen påtalade denna risk vid intervju 2007-09-08

³ Enligt Hässelby- Vällingby stadsdelsförvaltning vid intervju 2007-10-01

En risk som alltid finns vid många badplatser är bad i samband med alkohol.

Händelseförlopp

Ett sällskap om tre personer är på Maltesholmsbadet och ska simma ut till flytbryggan tillsammans.

De tre kamraterna dyker en i taget från östra bryggan för att simma till flytbryggan. En av kamraterna tittar när sista personen i sällskapet dyker i och vänder sig därefter om och simmar vidare. När han sedan vänder sig om igen är kamraten borta. De två kamraterna simmar tillbaka för att leta efter sin försvunne kamrat men kan inte göra neddyk till botten. En av kamraterna tar sig då iland för att larma badvakten.

Kamraten kommer till badvaktskuren (ca. fem minuter efter olyckstillfället) och berättar att hans kamrat har drunknat. Badvakten larmar SOS via 112 och sänder ut en sommararbetare att möta upp räddningstjänsten vid Maltesholmsvägen. Badvakten följer därefter med kamraten mot olycksplatsen. Först har han problem att lokalisera drunkningsplatsen då få av gästerna på badet har förstått att en person saknas vilken gör att många badar och ingen självklar uppståndelse på drunkningsplatsen uppstått. Snart finner han dock platsen och börjar söka efter den försvunne personen tillsammans med tre av sommararbetarna och en civil badgäst. Han finner personen efter ett par neddyk på ca två meters djup. Han orkar själv inte ta upp personen men får hjälp av badgästen att ta upp kroppen till ytan. Detta sker ca. 10 minuter från försvinnandet. Vällingby brandstations personal har nu anlänt till platsen där sommareleven möter upp dem vid parkeringen. Sommareleven visar Vällingbys två ytbärgare till olycksplatsen. Ytbärgarna möter upp badvakten med den skadade ca 20 meter ut från strandkanten och tillsammans hjälps de åt att bära in den skadade till stranden. Där påbörjas hjärtlungräddning omedelbart och en defibrilator kopplas upp av brandförsvarets personal. Ambulanspersonal från AISAB anländer och tar över ansvaret för den olycksdrabbade som transporteras till sjukhus med ambulanshelikopter. Senare avlider patienten på sjukhuset.

Omständigheter som kan ha haft betydelse vid olyckstillfället

Den omkomne personen hade dåliga simkunskaper⁴. Personen hade även vristlänga jeans på sig som i blött tillstånd blir tyngre och även begränsar/hindrar rörligheten i vattnet.

Insatsen

Larm inkommer till räddningstjänsten kl. 16:15 och Vällingby brandstation med bilar 191 och 192 rapporterar sig framme 16:23. Dykarna från Kungsholmens brandstation bil 178 samt brandingenjör från Johannes brandstation på bil 118 larmas samtidigt men får motbud av Vällingbys räddningsledare innan de anländer till skadeplatsen.

På skadeplatsen hjälper Vällingbys ytbärgare till med att ta upp den skadade på land.

Där påbörjar de omedelbart hjärtlungräddning och kopplar upp defibrilatorn som aktiveras tre gånger innan den skadade personen transporteras till sjukhus.

Hela insatsen från ankomst till skadeplats till avtransport av den skadade personen har i detta fall fungerat mycket bra. Det var ett snabbt och korrekt omhändertagande av den skadade, samarbetet och kommunikationen mellan brand- och sjukvårdspersonal fungerade väl. För att kunna göra ett så snabbt ingripande som möjligt valde Vällingbys ytbärgare att inte klä sig i ytbärgardräkter. Det gjorde det svårt för poliserna på plats att inledningsvis identifiera dem som personal från brandförsvaret.

⁴ Enligt en av kamraterna till den förolyckade vid samtal med brandförsvarets personal 2007-08-06

Förslag till åtgärder

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning

Av de fakta som framkommit i undersökningen framstår flytbryggan som en betydande riskfaktor. I förebyggande syfte bör Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning titta på möjligheterna att ta bort flytbryggan från badet.

Alternativ till att ta bort flytbryggan är att ändra bryggans position förslagsvis genom att flytta den närmare den östra eller västra bryggan.

Badvakternas kur bör flyttas närmre stranden. Detta skulle göra det lättare för badvakterna att övervaka badet och för hjälpsökande att larma.

För att påverka badgästernas säkerhetstänkande och ge dem en möjlighet till individuell riskbedömning av badplatsen är att sätta upp en översiktsbild av badområdet.

Översiktsbilden bör placeras vid badets tillfartsvägar och ge information om:

- Hur badområdets omkrets är markerat
- Hur barnvänligt område är markerat
- Vilka bottendjup som råder inom badområdet
- Vart eventuella fördjupningar på botten finns
- Vart livbojarna är placerade
- Vart badvakterna är stationerade, samt tider för bemanning

För att ytterligare förtydliga vissa markeringar så är några bra åtgärder att:

- Göra en tydlig markering på bryggorna där gränsen mellan barnvänligt och djupt vatten går, samt aktuellt djup.
- Gör likartad markering vid ytterkanterna på östra/västra bryggan.

Räddningstjänsten

Den insatsrapport som skrevs över larmet olycksdagen var knapphändigt utförd vilket försvårade arbetet med undersökningen för utredaren. Räddningstjänsten i Stockholm bör ta fram rutiner för hur en insatsrapport skall fyllas i då flera enheter är på samma skadeplats. Ett sätt kan vara att befälen för varje insatt styrka fyller i sin del av arbetet på skadeplats i aktuell insatsrapporten.

Räddningstjänsten bör ta fram vådräkter eller annat typ av plagg som gör det lätt att identifiera räddningstjänstens personal vid de tillfällen de väljer att inte bära ytbärgardräkter vid vattenlivräddning i liknande situationer.

Ansvarig för undersökningen

Anders From:

Olycksundersökare Stockholms brandförsvaret

Återföring

Jan Olof Ekström:

Distriktschef Vällingby Stockholms brandförsvaret

Tom Settervall: Risk och säkerhetssamordnare Stockholmsstad
Eva Tångfeldt: Hässelby- Vällingby stadsdelsförvaltning
Rolf Grossman: Delsystem vattenlivräddning Stockholms brandförsvaret
Joakim Hammarstedt: Vällingby fritid AB
Stefan Gustafsson: Vakthavande brandingenjör Stockholms brandförsvaret
Martin Josefsson: Brandförman Stockholms brandförsvaret

Bilagor/Hänvisningar;

- Metod för undersökningen - Händelseutredning
- Ikaros insatsrapport, Årsfrekvensnummer 2007005835

Intervjuer/samtal;

Stockholms brandförsvaret

Martin Josefsson
Robert Sahlström
Dick Walldin

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning

Eva Tångfeldt

Vällingby Fritid AB

Joakim Hammarstedt
Fabi Jakobi

Ambulanssjukvården i Storstockholm AB - AISAB

Peter Klarås
Andreas Nyberg

Polismyndigheten i Stockholmslän Västerorts polismästardistrikt

Leif Nordberg
Per Såmark